

แบบอุปมาอุปไมย

แบบทดสอบแบบอุปมาอุปไมยเป็นแบบทดสอบที่วัดความสามารถด้านเหตุผลอีกแบบหนึ่ง ทุกครั้งที่มีการสอบวิชาความสามารถทั่วไปจะมีข้อสอบอุปมาอุปไมยทุกครั้ง

บนสวนแห
ตัวอย่าง
ก. ป
จ. เม

วิชา ความสามารถทั่วไป 137

แบบทดสอบอุปมาอุปไมย ใช้วัดความสามารถด้านการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ รูปแบบของข้อสอบจะเป็นการหาสิ่งที่ถูกกันมาคู่หนึ่งแล้วนำไปเปรียบเทียบกับคู่อื่นๆ ที่มีลักษณะความสัมพันธ์เป็นแบบเดียวกัน โครงสร้างของข้อสอบมีได้หลายรูปแบบ เช่น

1. ก : ข \longrightarrow ค : ?
2. ก : ข \longrightarrow ? : ง
3. ก : ? \longrightarrow ? : ง
4. ? : ข \longrightarrow ค : ง
5. ก : ข \longrightarrow ? : ?

ข้อสอบอุปมาอุปไมยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. อุปมาอุปไมยด้านภาษา
2. อุปมาอุปไมยด้านรูปภาพ

1. อุปมาอุปไมยด้านภาษา

อุปมาอุปไมยด้านภาษา อาศัยภาษาที่เป็นศัพท์ต่างๆ ไป ที่มีโครงสร้างและหน้าที่ร่วมกัน นำมาเข้าคู่กันเป็นคู่ๆ รูปแบบความสัมพันธ์ ข้อสอบอุปมาอุปไมยพอจะแยกออกได้ดังนี้

1. **สัมพันธ์กันด้านสถานที่** เน้นสถานที่เป็นหลักในการวิเคราะห์

ตัวอย่าง แพร์ : เหนือ \longrightarrow เลย : ?

- ก. ชายแดน
- ข. กลาง
- ค. อีสาน
- ง. ใต้
- จ. หนาว

เฉลยข้อ ก

เหตุผล มีความสัมพันธ์กันในด้านสถานที่

2. **สัมพันธ์กันด้านเหตุและผล** ความสัมพันธ์แบบนี้จะมีสิ่งหนึ่งที่เป็นเหตุและทำให้เกิดผลอย่างหนึ่ง

ตัวอย่าง ขยัน : สำเร็จ \longrightarrow ? : ?

- ก. เกียจคร้าน : สัมเหลว
- ข. เกียจคร้าน : ไร่
- ค. ความดี : ความชั่ว
- ง. สัมเหลว : พ่ายแพ้
- จ. ความดี : ความเก่ง

เฉลยข้อ ก

เหตุผล มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผล เหตุคือ ขยัน ผลคือ สำเร็จ ดังนั้นจึงเหมือนกับเหตุคือ เกียจคร้าน ผลคือ ความสัมเหลว

3. **สัมพันธ์กันด้านส่วนใหญ่ต่อส่วนย่อย หรือส่วนย่อยต่อส่วนใหญ่** ความสัมพันธ์แต่ละคู่จะเป็นส่วนใหญ่ต่อส่วนย่อย หรือส่วนย่อยต่อส่วนใหญ่

ตัวอย่าง อำเภอ : ตำบล \longrightarrow จังหวัด : ?

- ก. ประเทศ
- ข. อำเภอ
- ค. หมู่บ้าน
- ง. กิ่งอำเภอ
- จ. เมืองหลวง

21. คน : วิตามิน → ต้นไม้ : ?
 ก. ปุ๋ย ข. ดิน ค. น้ำ ง. น้ำค้าง
 จ. แสงแดด
22. ทศกัณฐ์ : นางมณโฑ → พระราม : ?
 ก. พิเภก ข. สุนทรีย ค. หนุมาน ง. นางสีดา
 จ. พระลักษมณ์
23. คน : จมูก → ปลา : ?
 ก. น้ำ ข. หาง ค. ครีบ ง. เหยือก
 จ. อากาศ
24. ช้อน : ส้อม → กระทะ : ?
 ก. เตา ข. ครก ค. น้ำมัน ง. ตะหลิว
 จ. ทัพพี
25. หมอ : ยา → ครู : ?
 ก. นักเรียน ข. ความรู้ ค. ไม้เรียว ง. ซอด้วง
 จ. เด็ก
26. ต้นไม้ : เถา → ? : หดน้ำ
 ก. หนุ้ม ข. ข้าว ค. สาว ง. คน
 จ. ด้าย
27. ? : นิ้ว → นาฬิกา : ข้อมือ
 ก. เท้า ข. มือ ค. เพชร ง. แหวน
 จ. ชี
28. มັນ : ราก → เมื่อก : ?
 ก. ตา ข. คัน ค. หน่อ ง. ราก
 จ. ปล้อง
29. เมฆป่อง : หาง → ? : ?
 ก. เสือ : ขา ข. ปลา : เกสิด ค. ปู่ : ก้าม ง. เต่า : กระด้าง
 จ. เป็ด : ปีก
30. ดู : เห็น → ? : ?
 ก. คม : หอม ข. ชิม : รส ค. หู : เสียง ง. ฟัง : ได้ยิน
 จ. จมูก : กลิ่น
31. เครื่องบิน : ไม้พัด → ? : ?
 ก. รถมอเตอร์ : น้ำมัน ข. เรือ : พาย ค. รถไฟ : ฟืน ง. เกวียน : วั
 จ. รถเมล์ : บัสเลน
32. หมู่บ้าน : ตำบล → ? : ?
 ก. เปรี้ยว : เหม ข. หลับ : ตื่น ค. วัน : สัปดาห์ ง. ครู : โรงเรียน
 จ. โรงงาน : คนงาน

142 คู่มือเตรียมสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ

33. อ้วน : ผอม → ? : ?
 ก. สูง : ต่ำ ข. เล็ก : ใหญ่ ค. ดำ : ขาว ง. หน้า : หาง
 จ. มืด : สว่าง
34. หนาว : ร้อน → ? : ?
 ก. หู : ฟัง ข. ปาก : กิน ค. มือ : จับ ง. หิน : ขม
 จ. จมูก : ดม
35. กลัว : เครื่อ → ? : ?
 ก. พร้าว : ลูก ข. มะม่วง : พวง ค. มะกอก : ซ่อ ง. หมาก : ทะลาย
 จ. องุ่น : ผล
36. เสียใจ : ร้องไห้ → ? : ?
 ก. โศกเศร้า : อิ่มร้อน ข. อินดี : อินร้าย ค. ร่าเริง : เบิกบาน ง. ดีใจ : หัวเราะ
 จ. ดีใจ : สดชื่น
37. ข้าว : สี → ? : ?
 ก. รถยนต์ : น้ำมัน ข. รถไฟ : ราง ค. มะพร้าว : ชูด ง. องุ่น : พวง
 จ. ข้าวโพด : คัม
38. การพนัน : หนีสิน → ? : ?
 ก. มด : น้ำตาล ข. หนัก : เบา ค. หมอ : คนไข้ ง. ว่าง : เหนื่อย
 จ. กรรมการ : นกหวีด
39. ดา : เห็น → ? : ?
 ก. แสง : สว่าง ข. ปาก : พูด ค. หู : ฟัง ง. หู : ได้ยิน
 จ. หู : ไบหู
40. ปืน : บิง → ? : ?
 ก. ก้อน : ขว้าง ข. มืด : หัน ค. กระดาน : ซอด้ก ง. พิษ : ราก
 จ. นักเรียน : โรงเรียน

เฉลยและแนวคิด (อุปมาอุปไมยแบบภาษา)

1. **เฉลยข้อ ง**
เหตุผล สัมพันธ์กันในเชิงหน้าที่ คือพ่อเป็นหัวหน้าครอบครัว และนายกรัฐมนตรีก็เป็นหัวหน้าคณะรัฐมนตรี
2. **เฉลยข้อ ง**
เหตุผล คนที่ฉลาดมักเปรียบเทียบกับมดที่มีความคม
3. **เฉลยข้อ ค**
เหตุผล คำแรกจะกินคำหลังเป็นอาหาร
4. **เฉลยข้อ ง**
เหตุผล เป็นเหตุเป็นผลกัน คำแรกเป็นผลมาจากคำหลังได้ทำหน้าที่

5. **เฉลยข้อ ง**
เหตุผล สัมพันธ์กันเชิงเหตุผล คำแรกเป็นอวัยวะสัมผัสคำหลัง
6. **เฉลยข้อ ค**
เหตุผล ก่อนใช้ดอกกะปุก และเลือกใช้เสื้อไม้
7. **เฉลยข้อ บ**
เหตุผล เข็มต้องมีด้าย และจักรต้องมีผ้าถึงจะทำงานได้
8. **เฉลยข้อ ง**
เหตุผล คำเปรียบเทียบ โง่เหมือนควาย ชนเหมือนลิง
9. **เฉลยข้อ ง**
เหตุผล คำแรกเป็นส่วนประกอบของคำหลังที่มีหน้าที่บังคับไปในทิศทางที่ต้องการ
10. **เฉลยข้อ ก**
เหตุผล คำแรกจะบรรจุอยู่ในคำหลัง
11. **เฉลยข้อ ก**
เหตุผล คำหลังเป็นอวัยวะของคำแรกที่ใช้ต่อสู้ศัตรู
12. **เฉลยข้อ ค**
เหตุผล เป็นคำเปรียบเทียบ สีดำเปรียบเทียบกับความชั่ว สีขาวเปรียบเทียบกับความดี
13. **เฉลยข้อ ง**
เหตุผล คำหลังมีความเกี่ยวข้องกับผลของการทำหน้าที่ของคำแรก
14. **เฉลยข้อ ค**
เหตุผล คำคู่แรกตรงกันข้ามกัน (กลางวัน-กลางคืน ดังนั้น สว่าง-มืด)
15. **เฉลยข้อ ง**
เหตุผล หอกใช้วิธีพุ่ง และค้อนใช้วิธีค้อน
16. **เฉลยข้อ ข**
เหตุผล เป็นลักษณะของต้นพืช (ต้นตาลย่อมสูงและต้นหญ้าย่อมต่ำ)
17. **เฉลยข้อ ค**
เหตุผล ดอกไม้จะบานออก เหมือนกับร่มที่กางออก
18. **เฉลยข้อ ข**
เหตุผล วิทยุกระจายเสียง เหมือนกับโทรทัศน์ที่แพร่ภาพ
19. **เฉลยข้อ ค**
เหตุผล เรือแล่นในน้ำเหมือนกับรถยนต์วิ่งบนถนน
20. **เฉลยข้อ ค**
เหตุผล มะพร้าวเรียกเป็นทะลายเหมือนกับข้าวเรียกเป็นรวง
21. **เฉลยข้อ ก**
เหตุผล คนบำรุงร่างกายด้วยวิตามิน เหมือนกับต้นไม้บำรุงด้วยปุ๋ย
22. **เฉลยข้อ ง**
เหตุผล เป็นคู่พระคู่นางเหมือนกัน
23. **เฉลยข้อ ง**
เหตุผล ทำหน้าที่หายใจเหมือนกัน

144 คู่มือเตรียมสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ

24. **เฉลยข้อ ง**
เหตุผล เป็นเครื่องมือในการทำงานคู่กัน
25. **เฉลยข้อ ข**
เหตุผล หมอใช้ยารักษาโรค และครูใช้ความรู้ในการถ่ายทอดให้แก่นักเรียน
26. **เฉลยข้อ ง**
เหตุผล เขาเป็นอาการที่ขยงแห่งของคั้นไม้เหมือนกับหลหูเป็นอาการที่ขยงแห่งของคน
27. **เฉลยข้อ ง**
เหตุผล แหวนใช้สวมที่นิ้วเหมือนกับนาฬิกาใช้ผูกที่ข้อมือ
28. **เฉลยข้อ ข**
เหตุผล เรากินมันครึ่งส่วนที่เป็นรากเหมือนกับกินเผือกครึ่งส่วนที่เป็นคั้น
29. **เฉลยข้อ ค**
เหตุผล แมงป่องมีพิษตรงหางเหมือนกับปูใช้ก้ามเป็นอาวุธต่อสู้ศัตรู
30. **เฉลยข้อ ง**
เหตุผล การมองดูทำให้เห็น และการฟังทำให้ได้ยินเสียง
31. **เฉลยข้อ ข**
เหตุผล เครื่องบินมีใบพัดเหมือนกับเรือมีพายจึงจะเคลื่อนที่ได้
32. **เฉลยข้อ ค**
เหตุผล หมูบ้านเป็นส่วนหนึ่งของค้ำบลเหมือนกับวันเป็นส่วนหนึ่งของสัปดาห์
33. **เฉลยข้อ ง**
เหตุผล คนอ้วนตรงข้ามกับคนผอมเหมือนกับความหนาตรงข้ามกับความบาง
34. **เฉลยข้อ ง**
เหตุผล คำหลังเป็นผลจากการทำหน้าที่ของคำแรก เช่น ร้อน เป็นผลจากผิวได้สัมผัส เช่นเดียวกับชมเป็นผลมาจากลิ้นได้ชิมรส
35. **เฉลยข้อ ง**
เหตุผล คำหลังเป็นคำลัักษณนามของคำแรกที่แสดงว่ามีจำนวนมาก
36. **เฉลยข้อ ง**
เหตุผล เป็นคำกริยาทั้ง 2 คู่ คำหลังเป็นผลมาจากคำแรก คู่แรกกับคู่หลังเป็นอาการตรงกันข้ามกัน
37. **เฉลยข้อ ค**
เหตุผล ถ้าจะเอาข้าวไปใช้หุงต้มต้องสี เช่นเดียวกับถ้าจะเอะพร้าวไปใช้ทำอาหารต้องขูดก่อน
38. **เฉลยข้อ ง**
เหตุผล เป็นเหตุเป็นผลกัน ผลของการพนันคือหนี้สิน ผลของการวิ่งคือเหนื่อย
39. **เฉลยข้อ ง**
เหตุผล คำหลังเป็นผลมาจากการทำหน้าที่ของคำแรก เช่น ตา สำหรับ ดู ผลจากการดูคือเห็น เช่นเดียวกับ หู สำหรับ ฟัง ผลคือได้ยิน
40. **เฉลยข้อ ข**
เหตุผล สัมพันธ์ในเชิงหน้าที่ ปินมีไว้สำหรับยิง เช่นเดียวกับมีดมีไว้สำหรับฟัน

มโนภา
อื่น ๆ
หัวข้อ

ง
ม

สำเนา

1.

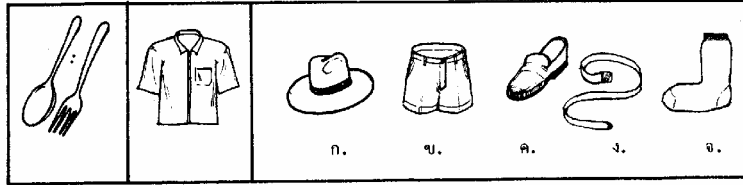
2.

2. อุปมาอุปไมยแบบรูปภาพ

อุปมาอุปไมยแบบภาพเหมือน

เป็นแบบทดสอบวัดความสามารถด้านเหตุผล การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในเชิง โครงสร้าง หน้าที่ มโนภาพ หรือคุณลักษณะต่าง ๆ มาสัมพันธ์ให้มากที่สุด โดยการนำเอาสิ่งที่คู่กันมาหนึ่งคู่แล้วนำไปเปรียบเทียบกับคู่อื่น ๆ โดยใช้รูปภาพเป็นสื่อ

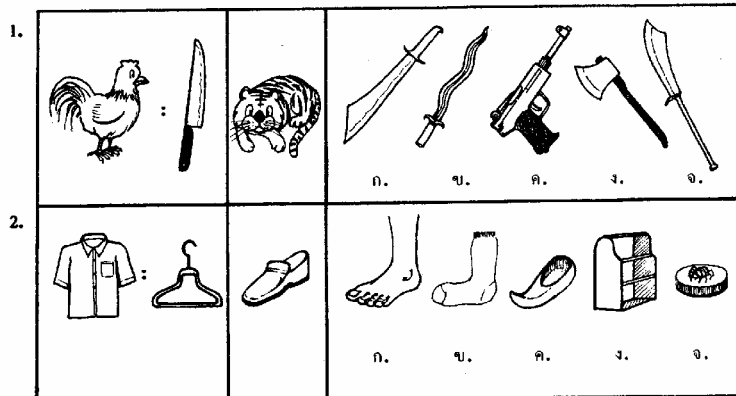
ตัวอย่าง

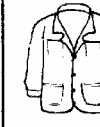

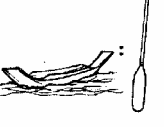

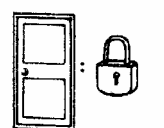

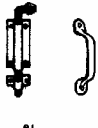
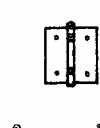

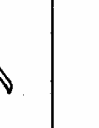

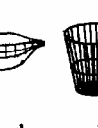

ข้อนี้แปลว่าช้อนคู่กับส้อมเหมือนกับเสื้อคู่กับอะไร ถ้าพิจารณาให้ดีแล้วสิ่งที่มีความสัมพันธ์กันคล้ายกันดังคู่แรกมากที่สุด คือ เสื้อกับกางเกง ดังนั้นข้อ ข. ถูกที่สุด

แบบทดสอบ (อุปมาอุปไมยแบบภาพเหมือน)

คำชี้แจง (ข้อ 1 - 13) กำหนดภาพมาให้ 1 คู่ กับอีก 1 ภาพ จงพิจารณาภาพจากตัวเลือก ก - จ ว่าภาพใดคู่กันกับภาพ 1 ภาพ ที่กำหนดให้นั้น จะมีความสัมพันธ์ของภาพคล้ายกับภาพคู่แรกที่กำหนดให้

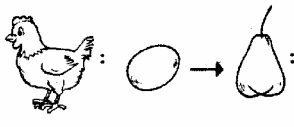

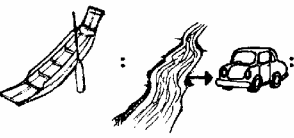

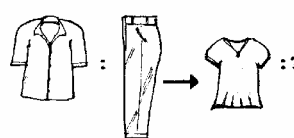
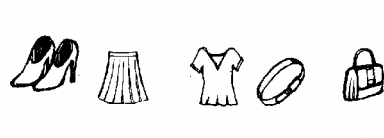
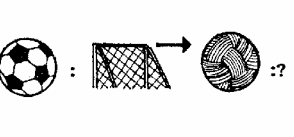

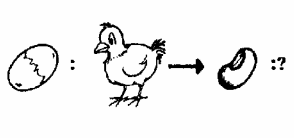

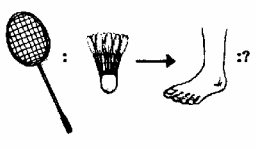
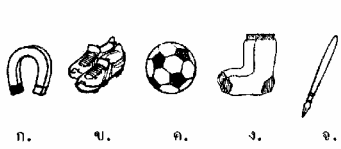
3.			ก.	ข.	ค.	ง.	จ.
4.			ก.	ข.	ค.	ง.	จ.
5.			ก.	ข.	ค.	ง.	จ.
6.			ก.	ข.	ค.	ง.	จ.
7.			ก.	ข.	ค.	ง.	จ.
8.			ก.	ข.	ค.	ง.	จ.

- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.

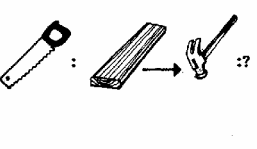
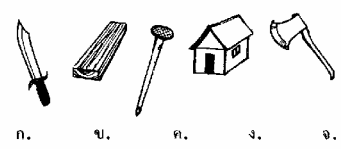
9.			ก. ข. ค. ง. จ.
10.			ก. ข. ค. ง. จ.
11.			ก. ข. ค. ง. จ.
12.			ก. ข. ค. ง. จ.
13.			ก. ข. ค. ง. จ.

คำชี้แจง ข้อ 14-20 ให้หาภาพจาก ก - จ เดิมลงใน ? เพื่อให้มีความสัมพันธ์เหมือนกับ 2 ภาพแรก

14.	ก. ข. ค. ง. จ.
15.	ก. ข. ค. ง. จ.
16.	ก. ข. ค. ง. จ.
17.	ก. ข. ค. ง. จ.
18.	ก. ข. ค. ง. จ.

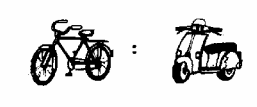
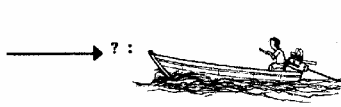
19. :

ก. ข. ค. ง. จ.

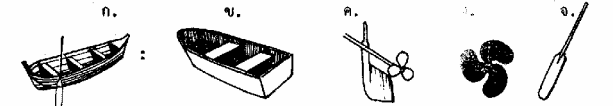
20. :

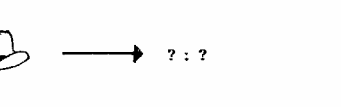
ก. ข. ค. ง. จ.

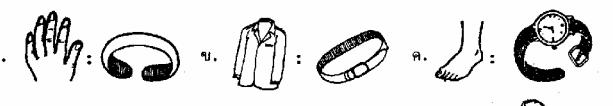
คำชี้แจง ข้อ 21-22 ให้พิจารณาภาพจากตัวเลือก ก - จ เดิมลงใน ? เพื่อให้มีความสัมพันธ์เหมือนกับ 2 ภาพแรกที่กำหนดให้

21. :

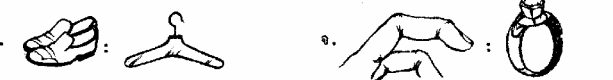
ก. ข. ค. ง. จ.

22. :

ก.

ข. ค. ง. จ.

ข.

เฉลยและแนวคิด (อุปมาอุปไมยแบบภาพเสมือน)

1. เฉลยข้อ ค.
เหตุผล มีดใช้ฆ่าไก่ เหมือนกับ ปืนใช้ฆ่าเสือ
2. เฉลยข้อ ง.
เหตุผล ไม้แขวนเสื้อใช้สำหรับเก็บเสื้อ เหมือนกับที่ฟักองศาใช้เก็บองศา
3. เฉลยข้อ จ.
เหตุผล สวมถุงเท้าก่อนสวมรองเท้า เหมือนกับสวมเสื้อชั้นในก่อนสวมเสื้อชั้นนอก
4. เฉลยข้อ ข.
เหตุผล สีสู้คู่กับแปร่ง เหมือนด้ายคู่กับเข็ม
5. เฉลยข้อ ข.
เหตุผล นกอาศัยอยู่ในรังเหมือนกับคนอาศัยอยู่ในบ้าน
6. เฉลยข้อ ข.
เหตุผล เรือแจวใช้ไม้พายพาเรือไปเหมือนกับรถยนต์ใช้ใบพัดในการขับเคลื่อน
7. เฉลยข้อ ข.
เหตุผล เหมือนกัน ในเชิงเป็นเครื่องมือในการถือประตูและห้องเก็บของ
8. เฉลยข้อ ข.
เหตุผล แจกันคู่กับดอกไม้เหมือนกับช้อนคู่กับส้อม
9. เฉลยข้อ ข.
เหตุผล เหมือนกัน ในเชิงหน้าที่คือ แปร่งสีฟันใช้แปร่งฟันและเคียวใช้เกี่ยวข้าว
10. เฉลยข้อ ก.
เหตุผล พยาบาลใช้เข็มฉีดยาเหมือนกับชาวนาใช้เคียวเกี่ยวข้าว
11. เฉลยข้อ ค.
เหตุผล ใก้ออกไข่เหมือนกับต้นไม้ออกลูก
12. เฉลยข้อ ก.
เหตุผล ภาพหลังเป็นอาหารของภาพแรก
13. เฉลยข้อ ข.
เหตุผล ใกว่างเพราะขนเหมือนกับคนงานเพราะแต่ง
14. เฉลยข้อ ข.
เหตุผล แม่ใกว่างใกว่างเหมือนกับผลไม้ให้เมล็ด
15. เฉลยข้อ จ.
เหตุผล เรือแล่นในแม่น้ำเหมือนกับรถยนต์แล่นบนถนน
16. เฉลยข้อ ข.
เหตุผล เสื้อผู้ชายคู่กางเกง เหมือนกับเสื้อผู้หญิงคู่กระโปรง
17. เฉลยข้อ ค.
เหตุผล ลูกฟุตบอลยิงเข้าประตูเหมือนกับตะกร้อเตะให้เข้าห่วง

18. เฉลยข้อ จ.
เหตุผล ไข่ไก่ที่กำเนิดลูกไก่เหมือนกับเมล็ดพืชที่กำเนิดต้นอ่อน
19. เฉลยข้อ ค.
เหตุผล ไน้แบบค้ำใช้คือกบขนไก่ เหมือนกับเท้าไข่เต่าลูกฟูกบอกล
20. เฉลยข้อ ค.
เหตุผล เลื่อยใช้ตัดไม้ เหมือนกับขว้อนไม้ใช้คอกกะปู
21. เฉลยข้อ ก.
เหตุผล รถจักรยานแล่นได้โดยหลังคนก็อยู่กับมอเตอร์ไซค์ที่แล่นได้โดยใช้เครื่องยนต์ เช่นเดียวกับเรือพายใช้คนพายคู่กับเรือหางยาวใช้เครื่องยนต์
22. เฉลยข้อ จ.
เหตุผล หมวกใช้สวมศีรษะ เช่นเดียวกับแหวนใช้สวมที่นิ้วมือ